

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๓๖ ฉบับ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๖ ตอน ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

๔.๓ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๓๓๖ คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และ คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามข้อมูลทั่วไป
รายละเอียดปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๑

(n = ๓๓๖)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	๘๙	๒๖.๕
- หญิง	๒๔๗	๗๓.๕
อายุ		
- ๒๐-๒๙ ปี	๓๗	๑๑.๐
- ๓๐-๓๙ ปี	๖๗	๑๙.๙
- ๔๐-๔๙ ปี	๑๕๒	๔๕.๒
- ๕๐-๕๙ ปี	๔๑	๑๒.๒
- ๖๐ ปีขึ้นไป	๓๙	๑๑.๖
ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	๓๙	๑๑.๖
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย	๙๙	๒๙.๕
- อนุปริญญา	๘๒	๒๔.๔
- ปริญญาตรี	๘๖	๒๕.๖
- สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๘.๙
อาชีพ		
- รับจ้าง	๑๓๙	๔๑.๔
- เกษตรกร	๑๕๘	๔๗.๐
- ข้าราชการ	๓๙	๑๑.๖
รายได้ต่อเดือน		
- ๓,๐๐๐-๖,๐๐๐ บาท	๓๙	๑๑.๖
- ๖,๐๐๑-๙,๐๐๐ บาท	๙๙	๒๙.๕
- ๙,๐๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๘๒	๒๔.๔
- ๑๒,๐๐๑ - ๑๔,๐๐๐ บาท	๘๖	๒๕.๖
- มีรายได้ต่อเดือนเกินกว่า ๑๔,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓๐	๘.๙

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าเป็นการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕ รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕

อายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีอายุ ๔๐-๔๙ ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒ รองลงมาคืออายุ ๓๐-๓๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕ อายุ ๕๐-๕๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒ อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ และอายุ ๒๐-๒๙ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐ น้อยที่สุด

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย จำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ มากที่สุด ปริญญาตรีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ ระดับอนุปริญญาจำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔ ระดับประถมศึกษาจำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ระดับ ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙ น้อยที่สุด

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐ รองลงมาคือรับจ้างจำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔ ข้าราชการน้อยที่สุด จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีรายได้ ๖,๐๐๑-๙,๐๐๐ บาท ต่อเดือนมีมากที่สุด จำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ รองลงมาคือ ๑๒,๐๐๑ - ๑๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ รายได้ ๙,๐๐๑-๑๒,๐๐๐ บาทต่อเดือนจำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔ รายได้ ๓,๐๐๐-๖,๐๐๐ บาท ต่อเดือนจำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ และมีรายได้ต่อเดือนเกินกว่า ๑๔,๐๐๐ บาทขึ้นไปน้อยที่สุด จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙

๔.๒ บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานีแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนา และใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดด้านการสนับสนุนส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒-๔.๕

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี

โดยภาพรวม		(n = ๓๓๖)		
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง		๓.๙๘	๐.๖๒๓	มาก
๒. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์ที่พัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด		๔.๐๔	๐.๕๐๙	มาก
๓. ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน		๓.๙๙	๐.๕๖๔	มาก
ภาพรวม		๔.๐๐	๐.๕๐๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าพระสงฆ์และประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (n = ๓๓๖)

ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี ด้านการให้ความรู้ ๖	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑. ท่านสามารถนำหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคม	๔.๐๔	๐.๗๑๗	มาก
๒. พระสงฆ์สามารถให้ความรู้กับท่านเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตาม	๓.๙๗	๐.๗๖๐	มาก
๓. พระสงฆ์สามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้ท่านนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริงได้	๓.๙๒	๐.๘๑๙	มาก
๔. พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านด้านคุณธรรม จริยธรรม	๓.๙๗	๐.๗๔๑	มาก
รวม	๓.๙๘	๐.๖๒๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนในอำเภอยะผิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานีด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพระสงฆ์และประชาชนในอำเภอยะผิง มีความคิดเห็นบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานีอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด (n = ๓๓๖)

ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๆ			
๑. ท่านคิดว่าพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของท่านด้วยความรู้จากหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๔.๐๗	๐.๗๒๕	มาก
๒. พระสงฆ์ดำเนินการบริหารจัดการกิจการต่างๆภายในวัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๔.๒๗	๐.๖๙๙	มาก
๓. พระสงฆ์ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทำให้ท่านอยากปฏิบัติตามและนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต	๔.๑๕	๐.๖๗๙	มาก
๔. พระสงฆ์มีความเป็นนักพัฒนา คือ ชยัน ดูแลวัดและบริเวณโดยรอบให้มีความสะอาด มีสภาพแวดล้อมที่ดีเสมอ	๔.๐๔	๐.๘๑๗	มาก
๕. พระสงฆ์ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมตลอดจนจัดกิจกรรมต่างๆตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของชุมชนเสมอ	๓.๘๘	๐.๗๖๕	มาก
๖. พระสงฆ์ปรับปรุง พัฒนาวัดโดยให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมเสมอ	๓.๘๒	๐.๘๑๔	มาก
รวม	๔.๐๔	๐.๕๐๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนในอำเภอยะนิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานีด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์และประชาชนในอำเภอยะนิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานีอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน (n = ๓๓๖)

ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑. พระสงฆ์เป็นผู้ของบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนในชุมชน	๔.๐๑	๐.๗๓๑	มาก
๒. พระสงฆ์เป็นผู้ประสานงานด้านบุคลากรในการให้ความรู้เรื่องต่างๆแก่ประชาชนจากภาครัฐ และเอกชน	๓.๙๙	๐.๗๔๓	มาก
๓. พระสงฆ์เป็นที่ปรึกษาของประชาชนในชุมชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน	๔.๐๓	๐.๖๘๔	มาก
๔. พระสงฆ์สามารถเป็นผู้ประสานระหว่างประชาชนและหน่วยงานต่างๆให้เกิดความเข้าใจนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริงได้	๓.๗๙	๐.๗๗๕	มาก
๕. พระสงฆ์มีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนได้รับข้อมูล ข่าวสาร และความรู้อันมีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของท่าน	๔.๑๕	๐.๖๗๕	มาก
รวม	๓.๙๙	๐.๕๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนในอำเภอยะนิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์และประชาชนในอำเภอยะนิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะนิง จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี โดยจำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี โดยจำแนกตามสถานภาพ ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ ประจำเดือน โดยแสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ค่าที (F – test) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ดังตารางที่ ๔.๖ – ๔.๖๒

สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์และประชาชนในอำเภอยะผดที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๖ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี

จำแนกตามเพศ

(n = ๓๓๖)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน พื้นที่ อำเภอย้ายคด จังหวัดอุทัยธานี		เพศ				t	Sig.
		ชาย		หญิง			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.	ด้านการให้ความรู้ ฯ	๔.๒๘	๐.๖๓๕	๓.๘๗	๐.๕๕๓	.๓๑๔	๐.๕๗๕
๒.	ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ฯ	๔.๐๗	๐.๕๕๙	๔.๐๓	๐.๔๙๐	๑.๖๘๔	๐.๑๙๕
๓.	ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ฯ	๔.๑๑	๐.๖๑๘	๓.๙๕	๐.๕๓๙	๔.๕๖๘	๐.๐๓๓
รวม		๔.๑๕	๐.๕๒๘	๓.๙๕	๐.๔๘๕	.๖๑๙	๐.๔๓๒

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนในอำเภอยะผดที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พระสงฆ์และประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามอายุ (n = ๓๓๖)

		ss	df	Ms	F	Sig.
ด้านการให้ความรู้ ๑	ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๓๘๙	๔	๒.๕๙๗	๗.๑๘๔*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๙.๖๗๐	๓๓๑	.๓๖๒		
	รวม	๑๓๐.๐๖๐	๓๓๕			
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๑	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๗๙	๔	.๓๒๐	๑.๒๔๐	.๒๙๔
	ภายในกลุ่ม	๘๕.๓๕๕	๓๓๑	.๒๕๘		
	รวม	๘๖.๖๓๔	๓๓๕			
ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ๑	ระหว่างกลุ่ม	๖.๓๑๙	๔	๑.๕๘๐	๕.๒๑๕*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๐๐.๒๗๑	๓๓๑	.๓๐๓		
	รวม	๑๐๖.๕๙๐	๓๓๕			
รวมหมด	ระหว่างกลุ่ม	๔.๙๓๗	๔	๑.๒๓๔	๕.๐๙๘*	.๐๐๑
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๑๓๗	๓๓๑	.๒๔๒		
	รวม	๘๕.๐๗๔	๓๓๕			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พระสงฆ์และประชาชนมีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดและด้านการสนับสนุน ส่งเสริมประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรายด้านวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในด้านการให้ความรู้ ๑ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๑ และด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ๑ ดังตารางที่ ๔.๘- ๔.๙- ๔.๑๐ -๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม (n = ๓๓๖)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ				
		๒๐-๒๙ ปี	๓๐-๓๙ ปี	๔๐-๔๙ ปี	๕๐-๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป
		๔.๐๖	๔.๑๒	๓.๙๓	๔.๒๐	๓.๘๑
- ๒๐-๒๙ ปี	๔.๐๖		๐.๐๐๗	-๐.๐๑๙*	-๐.๐๐๘	๐.๐๓๑*
- ๓๐-๓๙ ปี	๔.๑๒			-๐.๐๑๙*	-๐.๐๒๗*	๐.๐๑๒
- ๔๐-๔๙ ปี	๓.๙๓				๐.๐๒๗*	๐.๐๓๙*
- ๕๐-๕๙ ปี	๔.๒๐					-๐.๐๓๙*
- ๖๐ ปีขึ้นไป	๓.๘๑					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมน้อยกว่าพระสงฆ์และประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ – ๒๙ ปี ๓๐ – ๓๙ ปี อายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปี และ ๕๐ – ๕๙ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (n = ๓๓๖)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ				
		๒๐-๒๙ ปี	๓๐-๓๙ ปี	๔๐-๔๙ ปี	๕๐-๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป
		๔.๐๘	๔.๑๙	๓.๘๗	๔.๑๙	๓.๖๙
- ๒๐-๒๙ ปี	๔.๐๘		๐.๐๑๑	๐.๐๓๒*	๐.๐๐๑	๐.๐๕๑*
- ๓๐-๓๙ ปี	๔.๑๙			๐.๐๓๒*	๐.๐๓๒*	๐.๐๑๙
- ๔๐-๔๙ ปี	๓.๘๗				๐.๐๓๒*	๐.๐๕๐*
- ๕๐-๕๙ ปี	๔.๑๙					-๐.๐๕๐*
- ๖๐ ปีขึ้นไป	๓.๖๙					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าพระสงฆ์และประชาชนมีอายุระหว่าง ๒๐ – ๒๙ ปี ๓๐ – ๓๙ ปี อายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปี และ ๕๐ – ๕๙ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด (n = ๓๓๖)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ				
		๒๐-๒๙ ปี	๓๐-๓๙ ปี	๔๐-๔๙ ปี	๕๐-๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป
		๔.๐๓	๔.๐๙	๔.๐๒	๔.๑๔	๓.๙๑
- ๒๐-๒๙ ปี	๔.๐๓		-๐.๐๐๖	-๐.๐๐๘	-๐.๐๐๔	-๐.๐๑๘
- ๓๐-๓๙ ปี	๔.๐๙			-๐.๐๐๘	-๐.๐๑๒	-๐.๐๑๐
- ๔๐-๔๙ ปี	๔.๐๒				-๐.๐๑๒	-๐.๐๒๒*
- ๕๐-๕๙ ปี	๔.๑๔					-๐.๐๒๒*
- ๖๐ ปีขึ้นไป	๓.๙๑					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ พระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ด้าน การเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดน้อยกว่าพระสงฆ์และ ประชาชนมีอายุน้อยระหว่าง ๒๐ - ๒๙ ปี ๓๐ - ๓๙ ปีอายุระหว่าง ๔๐ - ๔๙ ปี และ ๕๐ - ๕๙ ปีอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอายุ ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน (n = ๓๓๖)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ				
		๒๐-๒๙ ปี	๓๐-๓๙ ปี	๔๐-๔๙ ปี	๕๐-๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป
		๔.๐๖	๔.๐๘	๓.๙๑	๔.๒๘	๓.๘๓
- ๒๐-๒๙ ปี	๔.๐๖		๐.๐๐๒	๐.๐๑๘*	-๐.๐๒๐	๐.๐๒๕*
- ๓๐-๓๙ ปี	๔.๐๘			-๐.๐๑๘*	-๐.๐๓๘*	๐.๐๐๗
- ๔๐-๔๙ ปี	๓.๙๑				๐.๐๓๘*	๐.๐๔๕*
- ๕๐-๕๙ ปี	๔.๒๘					-๐.๐๔๕*
- ๖๐ ปีขึ้นไป	๓.๘๓					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนน้อยกว่า พระสงฆ์และประชาชนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๒๙ ปี ๓๐ - ๓๙ ปี อายุระหว่าง ๔๐ - ๔๙ ปี และ ๕๐ - ๕๙ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี

จำแนกตามระดับการศึกษา		(n = ๓๓๖)				
		ss	df	Ms	F	Sig.
ด้านการให้ความรู้ ๑	ระหว่างกลุ่ม	๖.๕๙๙	๔	๑.๖๕๐	๔.๔๒๓**	.๐๐๒
	ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๔๖๑	๓๓๑	.๓๗๗		
	รวม	๑๓๐.๐๖๐	๓๓๕			
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๑	ระหว่างกลุ่ม	๖.๓๔๕	๔	๑.๕๘๖	๖.๕๓๙*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๒๘๙	๓๓๑	.๒๔๓		
	รวม	๘๖.๖๓๔	๓๓๕			
ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ๑	ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๖๖	๔	.๔๖๗	๑.๔๗๕	.๒๑๐
	ภายในกลุ่ม	๑๐๔.๗๒๔	๓๓๑	.๓๑๖		
	รวม	๑๐๖.๕๙๐	๓๓๕			
รวมหมด	ระหว่างกลุ่ม	๔.๐๕๙	๔	๑.๐๑๕	๔.๑๔๖**	.๐๐๓
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๐๑๕	๓๓๑	.๒๔๕		
	รวม	๘๕.๐๗๔	๓๓๕			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรายด้านวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆ ของวัดและด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนดังตารางที่ ๔.๑๓ - ๔.๑๔- ๔.๑๕ - ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม (n = ๓๓๖)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถม	มัธยมต้น/ปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๓.๗๖	๓.๙๗	๔.๑๒	๓.๙๙	๔.๑๔
- ประถม	๓.๗๖		๐.๐๒๑*	-๐.๐๑๕*	-๐.๐๐๑	-๐.๐๑๗
- มัธยม	๓.๙๗			-๐.๐๑๕*	๐.๐๑๓	-๐.๐๐๒
- อนุปริญญา	๔.๑๒				-๐.๐๑๓	-๐.๐๑๕
- ปริญญาตรี	๓.๙๙					๐.๐๑๕
- สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๑๔					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (n = ๓๓๖)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถม	มัธยมต้น/ปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๓.๗๔	๓.๙๖	๔.๑๒	๓.๘๘	๔.๒๒
- ประถม	๓.๗๔		๐.๐๒๓*	-๐.๐๑๖	๐.๐๐๙	-๐.๐๒๕*
- มัธยม/ปลาย	๓.๙๖			๐.๐๑๖	๐.๐๒๕*	-๐.๐๐๙
- อนุปริญญา	๔.๑๒				-๐.๐๒๕*	-๐.๐๓๔*
- ปริญญาตรี	๓.๘๘					๐.๐๓๔*
- สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๒๒					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถม มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผา จังหวัดอุทัยธานี ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าระดับการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา/ปลาย-อนุปริญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด (n = ๓๓๖)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถม	มัธยมต้น/ปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๓.๗๑	๓.๙๘	๔.๑๕	๔.๑๑	๔.๑๓
- ประถม	๓.๗๑		๐.๐๒๗*	-๐.๐๑๗*	๐.๐๑๓	๐.๐๑๕
- มัธยม/ปลาย	๓.๙๘			๐.๐๑๗*	๐.๐๐๔	๐.๐๐๒
- อนุปริญญา	๔.๑๕				-๐.๐๐๔	-๐.๐๐๒
- ปริญญาตรี	๔.๑๑					๐.๐๐๒
- สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๑๓					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถม มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผา จังหวัดอุทัยธานี ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดน้อยกว่าระดับการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา/ปลาย-อนุปริญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามระดับการศึกษาด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน (n = ๓๓๖)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถม	มัธยมต้น/ปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๓.๖๗	๓.๖๐	๓.๘๘	๔.๐๔	๔.๓๕
- ประถม	๓.๘๔		๐.๐๑๓	-๐.๐๑๑	๐.๐๐๐	-๐.๐๐๙
- มัธยม/ปลาย	๓.๙๗			๐.๐๑๑	๐.๐๑๑	๐.๐๐๒
- อนุปริญญา	๔.๐๙				-๐.๐๑๑	-๐.๐๐๙
- ปริญญาตรี	๓.๙๗					๐.๐๐๙
- สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๐๗					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถม มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนน้อยกว่าระดับการศึกษาระดับมัธยมต้น/ปลาย-อนุปริญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามอาชีพ (n = ๓๓๖)

		ss	df	Ms	F	Sig.
ด้านการให้ความรู้ ๑	ระหว่างกลุ่ม	.๒๕๘	๒	.๑๒๙	.๓๓๑	.๗๑๙
	ภายในกลุ่ม	๑๒๙.๘๐๒	๓๓๓	.๓๙๐		
	รวม	๑๓๐.๐๖๐	๓๓๕			
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ๑	ระหว่างกลุ่ม	๒.๙๙๓	๒	๑.๔๙๖	๕.๙๕๗**	.๐๐๓
	ภายในกลุ่ม	๘๕.๓๕๕	๓๓๑	.๒๕๘		
	รวม	๘๖.๖๓๔	๓๓๕			
ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ๑	ระหว่างกลุ่ม	๑.๖๖๐	๒	.๘๓๐	๒.๖๓๓	.๐๗๓
	ภายในกลุ่ม	๑๐๔.๙๓๑	๓๓๓	.๓๑๕		
	รวม	๑๐๖.๕๙๐	๓๓๕			
รวมหมด	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๖๗	๒	.๕๘๓	๒.๓๑๕	.๑๐๐
	ภายในกลุ่ม	๘๓.๙๐๘	๓๓๓	.๒๕๒		
	รวม	๘๕.๐๗๕	๓๓๕			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรายด้านวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดและด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

ดังตารางที่ ๔.๑๘ - ๔.๑๙ - ๔.๒๐ - ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอาชีพโดยภาพรวม ($n = ๓๓๖$)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ		
		รับจ้าง	เกษตรกร	ข้าราชการ
		๓.๙๐	๔.๑๔	๓.๕๕
- รับจ้าง	๓.๙๔		๐.๐๑๒*	๐.๐๐๘
- เกษตรกร	๔.๐๖			-๐.๐๐๘
- ข้าราชการ	๓.๙๘			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผดจังหวดอุทัยธานี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอาชีพ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($n = ๓๓๖$)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ		
		รับจ้าง	เกษตรกร	ข้าราชการ
		๓.๙๓	๔.๑๒	๔.๑๐
- รับจ้าง	๓.๙๕		๐.๐๐๖	๐.๐๐๔
- เกษตรกร	๔.๐๐			-๐.๐๐๔
- ข้าราชการ	๓.๙๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผดจังหวดอุทัยธานี ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่าอาชีพเกษตรกรและข้าราชการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตาม อาชีพ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนิน กิจกรรมต่างๆของวัด (n = ๓๓๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ		
		รับจ้าง	เกษตรกร	ข้าราชการ
		๓.๙๓	๔.๑๒	๔.๑๐
- รับจ้าง	๓.๙๓		๐.๐๒๐*	๐.๐๒๐
- เกษตรกร	๔.๑๒			-๐.๐๒๐
- ข้าราชการ	๔.๑๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ พระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ด้าน การเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของวัด น้อยกว่า อาชีพ เกษตรกรและข้าราชการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตาม อาชีพ ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชน (n = ๓๓๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ		
		รับจ้าง	เกษตรกร	ข้าราชการ
		๓.๙๓	๔.๑๒	๔.๑๐
- รับจ้าง	๓.๙๕		๐.๐๑๒	๐.๐๑๙
- เกษตรกร	๔.๐๗			-๐.๐๑๙
- ข้าราชการ	๓.๘๘			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ พระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ด้าน การสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนน้อยกว่า อาชีพรับจ้างและเกษตรกรซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี จำแนกตามรายได้ (n = ๓๓๖)

		ss	df	Ms	F	Sig.
ด้านการให้ความรู้ ฯ	ระหว่างกลุ่ม	๖.๕๙๙	๔	๑.๖๕๐	๔.๔๒๓**	.00๒
	ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๔๖๑	33๑	.๓๗๓		
	รวม	1๓๐.๐๖๐	335			
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ฯ	ระหว่างกลุ่ม	๖.๓๔๕	๔	๑.๕๘๖	๖.๕๓๙*	.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๘๐.๒๘๙	33๑	.2๔๓		
	รวม	๘๖.๖๓๔	335			
ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ฯ	ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๖๖	๔	.๔๖๗	๑.๔๗๕	.๒๑๐
	ภายในกลุ่ม	10๔.๗๒๔	33๑	.3๑๖		
	รวม	106.590	335			
รวมหมด	ระหว่างกลุ่ม	๔.๐๕๙	๔	๑.๐๑๕	๔.๑๔๖**	.00๓
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๐๑๕	33๑	.2๔๕		
	รวม	๘๕.๐๗๔	335			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยรายด้านวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัดและด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ดังตารางที่ ๔.๒๓- ๔.๒๔ - ๔.๒๕ - ๔.๒๖

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตาม รายได้โดยภาพรวม ($n = ๓๓๖$)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้				
		๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๙,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
		๓.๗๖	๓.๙๗	๔.๑๒	๓.๙๙	๔.๑๔
- ๓,๐๐๐	๓.๗๖		๐.๐๒๑*	-๐.๐๑๕*	-๐.๐๐๑	-๐.๐๑๗
- ๖,๐๐๐	๓.๙๗			๐.๐๑๕*	๐.๐๑๓	-๐.๐๐๒
- ๙,๐๐๐	๔.๑๒				-๐.๐๑๓	-๐.๐๑๕
- ๑๒,๐๐๐	๓.๙๙					๐.๐๑๕
- ๑๔,๐๐๐	๔.๑๔					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของ พระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี โดย ภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตาม อาชีพ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ($n = ๓๓๖$)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้				
		๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๙,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
		๓.๗๔	๓.๙๖	๔.๑๒	๓.๘๘	๔.๒๒
- ๓,๐๐๐	๓.๗๔		๐.๐๒๓*	-๐.๐๖๖	๐.๐๐๙	-๐.๐๒๕*
- ๖,๐๐๐	๓.๙๖			๐.๐๑๖	๐.๐๒๕*	๐.๐๐๙
- ๙,๐๐๐	๔.๑๒				-๐.๐๒๕*	-๐.๐๓๔*
- ๑๒,๐๐๐	๓.๘๘					๐.๐๓๔*
- ๑๔,๐๐๐	๔.๒๒					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ๓,๐๐๐ ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง น้อยกว่าที่มีรายได้ ๖,๐๐๐-๙,๐๐๐-๑๒,๐๐๐-๑๔,๐๐๐ ต่อเดือน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอาชีพด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด (n = ๓๓๖)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้				
		๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๙,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
		๓.๗๑	๓.๙๘	๔.๑๕	๔.๑๑	๔.๑๓
- ๓,๐๐๐	๓.๗๑		๐.๐๒๗*	-๐.๐๑๗	-๐.๐๑๓	-๐.๐๑๕
- ๖,๐๐๐	๓.๙๘			๐.๐๑๗*	๐.๐๐๔	๐.๐๐๒
- ๙,๐๐๐	๔.๑๕				-๐.๐๐๔	-๐.๐๐๒
- ๑๒,๐๐๐	๔.๑๑					๐.๐๐๒
- ๑๔,๐๐๐	๔.๑๓					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ๓,๐๐๐ ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด น้อยกว่าที่มีรายได้ ๖,๐๐๐-๙,๐๐๐-๑๒,๐๐๐-๑๔,๐๐๐ ต่อเดือน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยที่น้อยที่สุด (LSD) จำแนกตามอาชีพ ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน (n = ๓๓๖)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้				
		๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๙,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๔,๐๐๐
		๓.๘๔	๓.๙๗	๔.๐๙	๓.๙๗	๔.๐๗
- ๓,๐๐๐	๓.๘๔		๐.๐๑๓	-๐.๐๑๑	๐.๐๐๐	-๐.๐๐๙
- ๖,๐๐๐	๓.๙๗			๐.๐๑๑	๐.๐๑๑	๐.๐๐๒
- ๙,๐๐๐	๔.๐๙				-๐.๐๑๑	-๐.๐๐๙
- ๑๒,๐๐๐	๓.๙๗					๐.๐๐๙
- ๑๔,๐๐๐	๔.๐๗					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ ๓,๐๐๐ ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนน้อยกว่าที่มีรายได้ ๖,๐๐๐-๙,๐๐๐-๑๒,๐๐๐-๑๔,๐๐๐ ต่อเดือน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานีของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๔.๒๗ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี (ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง)

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถอยู่ในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอต่อการเผยแผ่หลักธรรม	๑. ควรเพิ่มเติมพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการให้ความรู้
๒. พระสงฆ์ยังขาดทักษะกับประชาชนเท่าที่ควร ตลอดจนความสามารถของประชาชน	๒. ควรมีการเสริมความรู้ต่างๆ(ทักษะ)ให้กับพระสงฆ์เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงาน
๓. พระสงฆ์ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเผยแผ่หลักธรรมในการดำเนินชีวิตเท่าที่ควร	๓. พระสงฆ์ควรตัดเนื้อหาที่เข้าใจยากเกินความสามารถของประชาชนออก
๔. จุดประสงค์การให้ความรู้กับจุดมุ่งหมายของประชาชนยังไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกันเท่าที่ควร ขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง	๔. ควรให้ประชาชนฝึกการตั้งคำถาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำหลักธรรมมาพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างถ่องแท้
๕. เนื้อหาและหลักสูตรบางส่วนที่พระสงฆ์นำมาให้ความรู้ยากเกินไปไม่เหมาะสมกับวัยของประชาชน	๕. ควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีความหลากหลาย น่าสนใจเหมาะกับวัยของประชาชน
๖. พระสงฆ์ยังขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการให้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	๖. พระสงฆ์ต้องหาทุนซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการให้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
๗. พระสงฆ์ยังขาดการประสานและประสานการณ์ในการให้ความรู้แก่ประชาชน จึงมีข้อผิดพลาด	๗. ควรมีการประชุมวางแผนงานกันบ่อยๆเพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริหารงานที่ดี

ตารางที่ ๔.๒๘ ปัญหาและอุปสรรคข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี (ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการต่างๆของวัด)

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสงฆ์ที่ยังขาดการเรียนรู้รูปแบบที่ดีไม่ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จึงไม่เกิดศรัทธาแก่ประชาชนที่จะนำไปเป็นแบบอย่าง	๑. ควรจัดให้มีการอบรมพระสงฆ์ที่ยังขาดการเรียนรู้รูปแบบที่ดี เพื่อให้เกิดเกิดศรัทธาแก่ประชาชนที่จะนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ จึงไม่ได้เรียนรู้รูปแบบของพระสงฆ์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	๒. ควรจัดอบรมประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ จะได้เรียนรู้รูปแบบของพระสงฆ์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
๓. พระสงฆ์เรียนรู้รูปแบบที่ดีแล้ว แต่ยังขาดการนำรูปแบบไปสื่อสารให้กับประชาชน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาในการดำเนินชีวิต	๓. ควรจัดให้พระสงฆ์นำรูปแบบที่ดีไปสื่อสารให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนนำรูปแบบที่ดีไปประยุกต์ใช้พัฒนาในการดำเนินชีวิต
๔. พระสงฆ์ไม่มีทุนนำประชาชนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้รูปแบบที่ดี	๔. ควรจัดให้มีทุนนำประชาชนไปศึกษาดูงานนอกสถานที่บ้าง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้รูปแบบที่ดี
๕. พระสงฆ์กับประชาชนไม่ค่อยสนิทกันเท่าไร จึงขาดการเรียนรู้รูปแบบที่ดี	๕. ควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อพระสงฆ์กับประชาชนมีความสนิทกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้รูปแบบที่ดี

ตารางที่ ๔.๒๙ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี (ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน)

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑. พระสงฆ์ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร จึงทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตขาดประสิทธิภาพ เช่น เรื่องการสื่อสารการสอน และกิจกรรมต่างๆ ฯลฯ	๑. พระสงฆ์ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีประสิทธิภาพ
๒. พระสงฆ์ขาดงบประมาณในการสนับสนุนด้านการผลิตและการใช้สื่อ เพื่อทำการประชาสัมพันธ์เชิงลึก	๒. พระสงฆ์ต้องหางบประมาณในการดำเนินงานด้านการผลิตและการใช้สื่อ เพื่อทำการประชาสัมพันธ์เอาเอง เน้นถึงความจำเป็นมากๆ
๓. ทุกภาคส่วนต่างก็มีนโยบายในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงาน ขาดประสิทธิภาพ	๓. ควรจัดให้ทุกภาคส่วนมีการประสานงานและดำเนินนโยบายร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๔. พระสงฆ์ในเขตอำเภอยะผดมีจำนวนน้อย และบางวัดมีความเป็นอยู่ยังขาดแคลน ยังต้องอาศัยญาติโยมเป็นกำลังสนับสนุนมาก บทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนจึงลดน้อยลง	๔. ควรให้พระสงฆ์ในเขตอำเภอยะผด มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในเขตของแต่ละวัด โดยเน้นการสอนหลักพระพุทธธรรมในการดำรงชีวิต เช่น เว้นจากอบายมุข ประพฤติสุจริต

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๑๔ รูป/คน ดังนี้

๑. พระครูอุเทศวิสาละธรรม เจ้าอาวาสวัดหนองยาง เจ้าคณะตำบลสุขฤทัย ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี

๒. พระครูอุทิตวณาสถ์ เจ้าอาวาสวัดป่าผากตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี

๓. พระครูอุทัยกิจพิพัฒน์ เจ้าอาวาสวัดโป่งข่อยตำบลทองหลาง อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี

๔. พระครูอุทิตสารโสภณ เจ้าอาวาสวัดสมอทองตำบลทองหลาง อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี

๕. พระมหาดุสิต ปิยวณโณ เจ้าอาวาสวัดหนองจอกตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๖. พระครูวินัยธรสุทัศน์ ปุณณชโณ เจ้าสำนักสงฆ์ไซเบอร์ตำบลทองหลาง อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๗. พระอธิการสุรสีห์ สุทธิจิตโต เจ้าอาวาสวัดหนองผักแว่นตำบลทองหลาง อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๘. พระอธิการชาญวิทย์ โชตโก เจ้าอาวาสวัดสุวรรณบรรพตตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๙. พระอธิการชูศักดิ์ ชินวิโส เจ้าอาวาสวัดไถ่ดินตำบลห้วยคตอำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๑๐. นายประโยชน์ หิรัญสุทธิ อ.บ.ต. หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสุขฤทัยอำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๑๑. พระครูอุดมวิสุทธิธรรม เจ้าคณะอำเภอยะผิง เจ้าอาวาสวัดสามัคคีรังสรรค์ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๑๒. นายสันติ สังขรูป นายอำเภอยะผิง อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๑๓. นายสัมพันธ์ เสาวมาลย์ กำนัน ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

๑๔. นายสงคราม สามัญเขตการณ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สามารถสรุปผลโดยจำแนกตามราย ด้านของการวิจัย ดังนี้

๔.๕.๑ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี ได้จัดอบรมเชิงวิชาการจากหน่วยงานพัฒนาสังคมหลายปี^๑ ได้มีการพัฒนาเน้นที่เนื้อหาสาระธรรมให้มีความสำคัญ เพื่อให้บุคคลทั้งหลายนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นเหตุให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานีมีแต่ความเจริญ และก้าวหน้า^๒ ต้องการให้พระสงฆ์มีเนื้อหามากกว่านี้และการแสดงธรรมควรให้ความรู้ให้ชัดเจนใน

^๑สัมภาษณ์พระครูอุเทศวิสาละธรรม เจ้าอาวาสวัดหนองยาง เจ้าคณะตำบลสุขฤทัย ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี, ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^๒สัมภาษณ์พระครูอุทิตวานาสถิต เจ้าอาวาสวัดป่าผาก ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผิง จังหวัดอุทัยธานี, ๑๘ ก.ค. ๒๕๕๖.

การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^๖ด้านเนื้อหา^๗นั้น ทางคณะสงฆ์ควรมีการพัฒนาพระสงฆ์ให้มี ความรู้เชี่ยวชาญพร้อมที่จะจัดเนื้อหาหลักสูตรให้กระชับครบตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินชีวิตตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียง^๘พระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี ได้จัดอบรมเชิงวิชาการจากหน่วยงานพัฒนาสังคมหลายปี^๙ได้มี การพัฒนาเน้นที่เนื้อหาสาระธรรมเช่นสังคหวัตถุธรรม ๔ ให้ความสำคัญ เพื่อให้บุคคลทั้งหลาย นำไปปฏิบัติได้จริง เป็นเหตุให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีมีแต่ความเจริญและก้าวหน้า^{๑๐}ให้พระสงฆ์มีการแสดงธรรมควรให้ความรู้ให้ชัดเจนใน การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๑}

๔.๕.๒ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการเป็นพระสงฆ์นักพัฒนาและใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ควรจัดให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนแสดงความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตของประชาชนตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี ควรจัดให้ประชาชนเข้าอบรมปฏิบัติธรรม มาบ่อยๆ เพื่อศึกษาหลักธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๒}ควรจัดให้มีคณะทำงาน ติดตามประเมินผลในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำเสนอให้บุคคลอื่นๆได้ศึกษาเป็นต้นแบบ^{๑๓}ควรจัดให้มีทุนนำพระสงฆ์ไปศึกษา ศึกษานในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงนอกสถานที่บ้าง^{๑๔}ควรจัดให้มีกลุ่มอาสา เพื่อให้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๕}พระสงฆ์ควรเป็นแบบอย่างที่ดี

^๖สัมภาษณ์พระครูอุทัยกิจพิพัฒน์ เจ้าอาวาสวัดโป่งข่อย ตำบลทองหลาง อำเภอยะผด จังหวัด อุทัยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^๗สัมภาษณ์พระครูอุทัยสารโสภณ เจ้าอาวาสวัดสมอทอง ตำบลทองหลาง อำเภอยะผด จังหวัด อุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^๘สัมภาษณ์พระครูอุดมวิสุทธิธรรม เจ้าคณะอำเภอยะผด เจ้าอาวาสวัดสามัคคีรังสรรค์ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^๙สัมภาษณ์นายสันติ สังขรูป นายอำเภอยะผด อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๑๘ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๐}สัมภาษณ์นายสัมพันธ์ เสาวมาลย์ กำนันตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๑}สัมภาษณ์นายสงคราม สามัญเขตการณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่๑๑ ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๒}สัมภาษณ์พระอธิการชาญวิทย์ โชติโก เจ้าอาวาสวัดสุวรรณบรรพต ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๓}สัมภาษณ์ พระครูวินัยธรสุทัศน์ ปุณณชโคโม เจ้าสำนักสงฆ์ไชเบอร์ ตำบลทองหลาง อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๔}สัมภาษณ์พระอธิการสุรสิทธิ์ สุทธิจิตโต เจ้าอาวาสวัดหนองผักแพรว ตำบลทองหลาง อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

เพื่อเป็นการนำประชาชนในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๒} ควรจัดให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนแสดงความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตของประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี ควรจัดให้ประชาชนเข้าอบรมปฏิบัติธรรมมาบ่อยๆ เพื่อศึกษาหลักธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๓} ควรให้มีคณะทำงานติดตามประเมินผลของประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำเสนอให้บุคคลอื่นๆ ได้ศึกษาเป็นต้นแบบ^{๑๔} ควรมีทุนนำพระสงฆ์ไปศึกษาดูงานในด้านการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงนอกสถานที่บ้าง^{๑๕} ควรมีกุุ่มอาสาเพื่อให้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๖}

๔.๕.๓ ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

ปัจจุบัน สื่อเทคโนโลยีต่างๆ มีความทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ รวมถึงสื่อการสอนมัลติมีเดียต่างๆ ซึ่งพระสงฆ์ในปัจจุบันมีความรู้ สามารถนำสื่อการสอนที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเผยแผ่ ทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชนและบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก^{๑๗} และพระสงฆ์ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมในการถามตอบปัญหาธรรมจุดความสนใจ ต้องการเรียนรู้ในการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๘} ควรให้พระสงฆ์ในเขตอำเภอห้วยคต มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในเขตของแต่ละวัด โดยเน้นการสอนหลักพระพุทธธรรมในการดำรงชีวิต เช่น เว้นจากอบายมุข ประพฤติสุจริต อย่างไรก็ตาม ปัญหาในด้านการเทคนิคการเผยแผ่ที่ยังคงพบเห็นในปัจจุบันคือ พระสงฆ์ที่สูงอายุบางรูป ใช้รูปแบบการสอนแบบเทศน์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สามารถสร้างความสนใจแก่ประชาชนได้ นั่นเอง^{๑๙} พระสงฆ์ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การ

^{๑๒} สัมภาษณ์พระอธิการชาญวิทย์ โชติโก เจ้าอาวาสวัดสุวรรณบรรพต ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๓} สัมภาษณ์นายสงคราม สามัญเขตการณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๔} สัมภาษณ์พระครูอุดมวิสุทธิธรรม เจ้าคณะอำเภอห้วยคต เจ้าอาวาสวัดสามัคคีรังสรรค์ อำเภอหนองฉางจังหวัดอุทัยธานี, ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

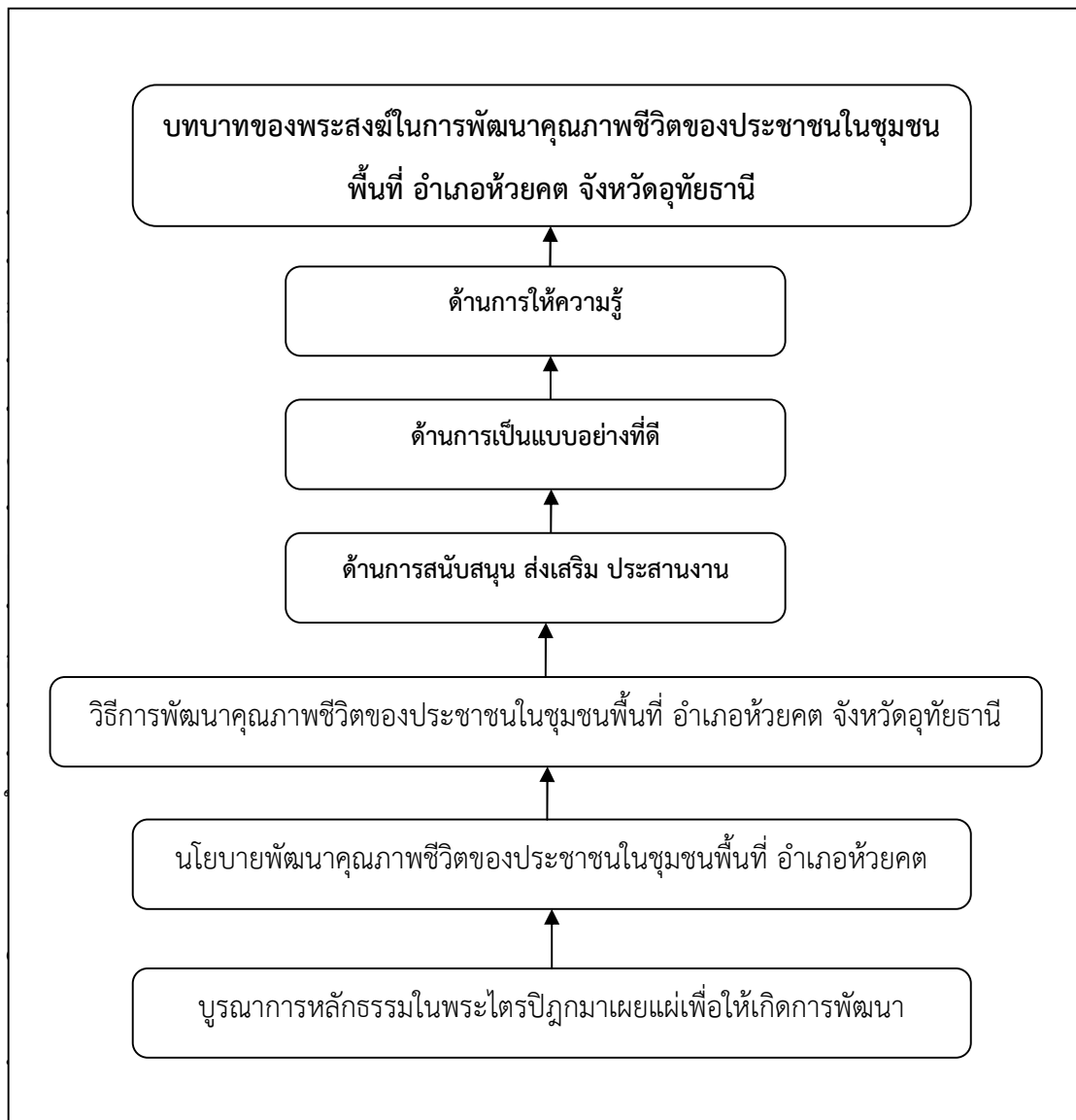
^{๑๕} สัมภาษณ์ พระครูวินัยธรสุทัศน์ ปุณณชคโม เจ้าสำนักสงฆ์ไซเบอร์ ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๖} สัมภาษณ์พระอธิการสุรสิทธิ์ สุทธิจิตโต เจ้าอาวาสวัดหนองผักแพรว ตำบลทองหลาง อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี, ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๗} สัมภาษณ์พระอธิการชูศักดิ์ ชินวิโส เจ้าอาวาสวัดไถ่ดิน ตำบลห้วยคต อำเภอห้วยคตจังหวัดอุทัยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๘} สัมภาษณ์นายประโยชน์ หิรัญสุทธิ อ.บ.ต. หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี, ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๑๙} สัมภาษณ์นายสันติ สังขรูป นายอำเภอห้วยคต อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี, ๑๘ ก.ค. ๒๕๕๖.

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดง รูปแบบบพบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี^{๒๕}

^{๒๐} สัมภาษณ์นายสัมพันธ์ เสาวมลย์ กำนันตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๒๑} สัมภาษณ์พระอธิการชูศักดิ์ ชินวิโส เจ้าอาวาสวัดไถ่ดิน ตำบลห้วยคต อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๒๒} สัมภาษณ์นายประโยชน์ หิริญสุทธิ์ อ.บ.ต. หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี, ๑๖ก.ค.๒๕๕๖.

^{๒๓} สัมภาษณ์พระครูอุดมวิสุทธิธรรม เจ้าคณะอำเภอยะผด เจ้าอาวาสวัดสามัคคีรังสรรค์ อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี, ๑๕ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๒๔} สัมภาษณ์นายสัมพันธ์ เสาวมลย์ กำนันตำบลสุขฤทัย อำเภอยะผด จังหวัตุยธานี, ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๖.

^{๒๕} พระอธิการเชื่อน เขมธมโม ผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงรูปแบบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีโดยแบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน คือ

- ๑) บูรณาการหลักสูตรการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในพระไตรปิฎก
- ๒) นโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี
- ๓) วิธีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผดจังหวัดอุทัยธานี
- ๔) บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีซึ่งสามารถอธิบายในรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นำหลักธรรมในพระไตรปิฎกมาบูรณาการการเผยแผ่เป็นนโยบายด้านการเผยแผ่ที่ต้องการให้มีการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไปในด้านคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไปให้เป็นคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ นโยบายการจัดการบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี เพื่อหาหลักสูตรที่ต้องนำไปเผยแผ่ จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในที่นี่ คือ คณะสงฆ์อำเภอยะผดและหน่วยงานต่างๆ ในเขตอำเภอยะผดเพื่อที่จะได้จัดทำนโยบายการจัดการหลักสูตรการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่พระสงฆ์ เพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ขั้นตอนที่ ๓ วิธีการจัดการบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีเมื่อได้แนวนโยบายการจัดการหลักสูตรการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแล้ว พระสงฆ์จะแบ่งแยกวิธีการเผยแผ่ออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ๒) ด้านการผลิตและการใช้สื่อ ๓) ด้านกระบวนการจัดการเผยแผ่ และ ๔) ด้านการวัดและการประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๔ บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี เมื่อผ่านขั้นตอนที่ ๑, ๒ และ ๓ แล้ว จะทำให้ชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานีทั่วไปเป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีศีลธรรมเพิ่มมากขึ้น สามารถที่จะนำเอาหลักธรรมคำสอนไปใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาในชีวิต อันจะนำมาซึ่งบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนพื้นที่ อำเภอยะผด จังหวัดอุทัยธานี มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในท้ายที่สุด